

KPMG d.o.o. Beograd
Milutina Milankovića 1J
11070 Beograd
Srbija

Tel.: +381 (0)11 20 50 500
Faks: +381 (0)11 20 50 550
www.kpmg.com/rs

Izveštaj nezavisnog revizora

Članovima

Dunav dobrovoljnog penzijskog fonda i akcionarima Dunav društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Dunav dobrovoljni penzijski fond (u daljem tekstu: „Fond”), koji se sastoji od:

— bilansa stanja – izveštaja o neto imovini na dan 31. decembra 2021. godine;

i za period od 1. januara do 31. decembra 2021. godine:

- bilansa uspeha;
- izveštaja o promenama na neto imovini;
- izveštaja o tokovima gotovine;

kao i

— napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja

(„finansijski izveštaji”).

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj Fonda na dan 31. decembra 2021. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije i ostalim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu finansijsko izveštavanje dobrovoljnih penzijskih fondova.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o obavljanju eksterne revizije i sadržini izveštaja eksternog revizora i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost u skladu sa tim standardima je detaljnije opisana u delu izveštaja Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Fond u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za

računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Odgovornost rukovodstva i lica zaduženih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije i ostalim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu finansijsko izveštavanje dobrovoljnih penzijskih fondova kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno da proceni sposobnost Fonda da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, i da obelodani, ako je to primenljivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i korišćene pretpostavke stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Fond ili ima nameru da obustavi poslovanje, ili nema nijednu realnu alternativu osim to i da uradi.

Lica zadužena za upravljanje su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja u Fondu.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj jeste da steknemo razumni nivo uveravanja da li finansijski izveštaji uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razuman nivo uveravanja je visok stepen uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o obavljanju eksterne revizije i sadržini izveštaja eksternog revizora i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno značajnu grešku ako ona postoji. Greške mogu nastati zbog pronevere ili greške u radu i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da bi one, pojedinačno ili zbirno, mogle uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o obavljanju eksterne revizije i sadržini izveštaja eksternog revizora i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo

profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam u toku obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, kreiramo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike, i pribavljamo dovoljne i odgovarajuće revizorske dokaze koji pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti otkrivene materijalno značajne greške nastale zbog pronevere je veći od onog koji se odnosi na greške u radu, budući da pronevera može uključiti udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje, ili izbegavanje internih kontrola.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju sa ciljem kreiranja revizorskih procedura koje su odgovarajuće za date okolnosti, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Fonda.

- Ocenjujemo primerenost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja kao primenjene računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, o tome da li postoji materijalna neizvesnost u pogledu događaja ili okolnosti koji mogu značajno dovesti u pitanje sposobnost Fonda da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na relevantna obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva

obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci su zasnovani na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu uticati da Fond prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

- Ocenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim je postignuto njihovo objektivno prikazivanje.

Saopštavamo licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, pitanja u vezi sa planiranim obimom i dinamikom revizije i značajnim revizorskim nalazima, uključujući i bilo koje značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali u toku naše revizije.

KPMG d.o.o. Beograd

Nikola Đenić
Licencirani ovlašćeni revizor

Beograd, 25. mart 2022. godine

Попуњава друштво за управљање																						
1	7	4	1	1	2	3	3			6	6	3	0	1	0	0	0	5	7	0	7	4
Матични број								Шифра делатности						ПИБ								
Назив фонда: Дунав добровољни пензијски фонд																						
Регистарски број фонда: 1000556																						
Назив друштва за управљање: Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д.																						

БИЛАНС СТАЊА – ИЗВЕШТАЈ О НЕТО ИМОВИНИ

на дан 31.12.2021.

(износи у хиљадама динара)

Класа рачуна, група рачуна, рачун	Позиција	АОП	Напомена	Текућа година	Претходна година	
					Крај периода	Почетак периода
1	2	3	4	5	6	7
	ИМОВИНА					
10	Готовина	0001	11	666,155	772,044	
11	Потраживања од друштва за управљање	0002		11	404	
12	Друга потраживања	0003		2,746	421	
200,203, део 205, 210,211	Хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака	0004	12	13,761,001	12,860,923	
204, део 205,212	Дужничке хартије од вредности привредних друштава	0005			734,232	
202, 213	Депозитне потврде	0006				
206,215	Отворени инвестициони фондови	0007	13	1	201,581	
207, 214	Акције	0008	14	4,495,881	3,690,603	
201	Депозити код банака	0009	15	550,000	250,000	
208	Непокретности	0010				
209, 219	Друга улагања фонда	0011				
	УКУПНА ИМОВИНА (од 0001 до 0011)	0012		19,475,795	18,510,208	
	ОБАВЕЗЕ					
30	Обавезе према друштву за управљање фондом	0401	16а	23,768	22,114	
31	Друге обавезе из пословања	0402	16b	7	28,816	
4	Обавезе по основу чланства	0403				
	УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ (од 0401 до 0403)	0404		23,775	50,930	
	НЕТО ИМОВИНА					
800	Нето уплате	0405		10,253,743	9,834,508	
801	Добитак текуће године	0406		573,507	75,289	
802	Добитак ранијих година	0407		8,722,455	8,647,166	
803	Губитак текуће године	0408				
804	Губитак ранијих година	0409		97,685	97,685	
	СВЕГА НЕТО ИМОВИНА РАСПОЛОЖИВА ЗА ПЕНЗИЈЕ (0405+0406+0407-0408-0409)	0410		19,452,020	18,459,278	

У Београду,
дана 25. марта 2022. године

Законски заступник друштва за управљање

[Handwritten signature in blue ink]

Попуњава друштво за управљање																					
1	7	4	1	1	2	3	3		6	6	3	0	1	0	0	0	5	7	0	7	4
Матични број								Шифра делатности					ПИБ								
Назив фонда: Дунав добровољни пензијски фонд																					
Регистарски број фонда: 1000556																					
Назив друштва за управљање: Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д.																					

БИЛАНС УСПЕХА
за период који се завршава 31.12.2021.

(износи у хиљадама динара)

Рачун	Позиција	АОП	Напомена	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
602-502	Нето добици од продаје хартија од вредности и иј отворених инвестиционих вредности	1001	5	12,135	
502-602	Нето губици од продаје хартија од вредности и иј отворених инвестиционих вредности	1002			12,588
603-503	Нето добици од усклађивања вредности хартија од вредности и иј отворених инвестиционих фондова	1003	6	249,864	
503-603	Нето губици од усклађивања вредности хартија од вредности и иј отворених инвестиционих фондова	1004			751,214
604-504	Нето позитивне курсне разлике	1005		21	
504-604	Нето негативне курсне разлике	1006			213
605-505	Нето добици од продаје непокретности	1007			
505-605	Нето губици од продаје непокретности	1008			
606-506	Нето добици од усклађивања вредности непокретности	1009			
506-606	Нето губици од усклађивања вредности непокретности	1010			
600	Приходи од камата	1011	7	533,334	922,564
601	Приходи од дивиденди	1012	8	15,656	128,814
607	Приходи од закупа	1013			
609	Други приходи	1014			12,933
500	Трошкови накнада друштву за управљање	1015	9	236,515	223,153
507	Трошкови у вези с куповином, продајом и преносом хартија од вредности	1016	10	988	1,854
508	Трошкови текућег одржавања непокретности	1017			
509	Други расходи	1018			
	Добитак(1001-1002+1003-1004+1005-1006+1007-1008+1009-1010+1011+1012+1013+1014-1015-1016-1017-1018)	1019		573,507	75,289
	Губитак(1002-1001-1003+1004-1005+1006-1007+1008-1009+1010-1011-1012-1013-1014+1015+1016+1017+1018)	1020			

У Београду,
дана 25. марта 2022. године

Законски заступник друштва за управљање

[Handwritten signature in blue ink]

Попуњава друштво за управљање																				
1	7	4	1	1	2	3	3	6	6	3	0	1	0	0	0	5	7	0	7	4
Матични број							Шифра делатности					ПИБ								
Назив фонда: Дунав добровољни пензијски фонд																				
Регистарски број фонда: 1000556																				
Назив друштва за управљање: Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д.																				

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА НЕТО ИМОВИНИ
за период који се завршава 31.12.2021.

(износи у хиљадама динара)

Класа рачуна, рачун	Позиција	АОП	Напомена	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
8	Нето имовина на дан 1. јануара	4001		18,459,278	18,010,467
801	Добитак текуће године	4002		573,507	75,289
803	Губитак текуће године	4003			
410	Уплате чланова	4004		433,621	391,027
411	Уплате послодаваца	4005		894,665	865,400
412	Уплате других фондова по основу промене чланства	4006		35,282	58,578
413	Нераспоређене уплате	4007			
400	Програмиране исплате	4008		137,620	114,932
401	Исплате друштвима за осигурање	4009			
402	Једнократне исплате	4010		695,681	733,080
403	Исплате другим фондовима по основу промене чланства	4011		44,213	40,382
409	Исплате по другим основама	4012		66,819	53,089
	Нето повећање нето имовине (4002-4003+4004+4005+4006+4007-4008-4009-4010-4011-4012)	4013		992,742	448,811
	Нето смањење нето имовине (4003-4002-4004-4005-4006-4007+4008+4009+4010+4011+4012)	4014			
	Нето имовина на дан 31. децембра (4001+4013-4014)	4015		19,452,020	18,459,278

У Београду,
дана 25. марта 2022. године

Законски заступник друштва за управљање

[Handwritten signature in blue ink]

Попуњава друштво за управљање																				
1	7	4	1	1	2	3	3	6	6	3	0	1	0	0	0	5	7	0	7	4
Матични број							Шифра делатности					ПИБ								
Назив фонда: Дунав добровољни пензијски фонд																				
Регистарски број фонда: 1000566																				
Назив друштва за управљање: Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д.																				

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
за период који се завршава 31.12.2021. године

(износи у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 3002 до 3008)			
1. Приливи по основу продаје хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова	3001	8,173,849	8,125,920
2. Приливи по основу продаје непокретности	3002	6,887,301	7,058,266
3. Приливи по основу камата	3003		
4. Приливи по основу дивиденди	3004	5,311	1,743
5. Приливи од закупа непокретности	3005	15,656	141,746
6. Нето приливи по основу депозита	3006		
7. Остали приливи	3007		
	3008	1,265,581	924,165
II. Одливи готовине из пословних активности (од 3010 до 3016)			
1. Одливи по основу куповине хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова	3009	8,727,674	8,345,945
2. Одливи по основу трошкова куповине, продаје и преноса хартија од вредности	3010	8,161,928	7,840,018
3. Одливи по основу куповине непокретности	3011	1,967	4,791
4. Одливи по основу текућег одржавања непокретности	3012		
5. Нето одливи по основу депозита	3013		
6. Одливи по основу накнада друштву за управљање	3014	300,000	250,000
7. Остали одливи	3015	263,538	250,267
	3016	241	869
III. Нето прилив готовине из пословних активности (3001-3009)	3017		
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (3009-3001)	3018	553,825	220,025
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 3020 до 3023)			
1. Приливи по основу уплата чланова	3019	1,401,135	1,358,719
2. Приливи по основу уплата послодаваца	3020	444,304	399,949
3. Приливи из других фондова по основу промене чланства	3021	912,668	884,091
4. Остали приливи	3022	35,282	58,578
	3023	8,881	16,101
II. Одливи готовине из активности финансирања (од 3025 до 3029)			
1. Одливи по основу програмираних исплата члановима	3024	953,221	957,591
2. Одливи по основу исплата друштвима за осигурање	3025	137,620	114,932
3. Одливи по основу једнократних исплата члановима	3026		
4. Одливи по основу исплата другим фондовима по основу промене чланства	3027	762,212	785,646
5. Остали одливи	3028	44,203	40,341
	3029	9,186	16,672
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (3019 - 3024)	3030	447,914	401,128
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (3024 - 3019)	3031		
В. СВЕГА НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3017 + 3030)	3032	447,914	401,128
Г. СВЕГА НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3018 + 3031)	3033	553,825	220,025
Д. НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (3032 - 3033)	3034		181,103
Ђ. НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (3033 - 3032)	3035	105,911	
Е. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ (Напомена: _____)	3036	772,044	591,175
Ж. Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине	3037	204	523
З. Негативне курсне разлике по основу прерачуна готовине	3038	182	757
И. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ПЕРИОДА (Напомена: _____) (3034-3035+3036+3037-3038)	3039	666,155	772,044

У Београду,
дана 25. марта 2022. године

Законски заступник друштва за управљање

**“ДУНАВ” ДОБРОВОЉНИ
ПЕНЗИЈСКИ ФОНД, БЕОГРАД**

**Напомене уз финансијске извештаје
31. децембар 2021. године**

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

---

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

На основу решења гувернера Народне банке Србије бр. 4496 од 8. марта 2007. године и решења бр. 4495, такође од 8. марта 2007. године, “Дунав” друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд, Трг Републике бр. 10/V (у даљем тексту: “Друштво”) добило је дозволу за рад, као и дозволу за организовање добровољног пензијског фонда “Дунав” (у даљем тексту: “Фонд”) са регистарским бројем 1000556.

Агенција за привредне регистре својим решењем бр. БД 13170/2007 од 14. марта 2007. године извршила је пререгистрацију Друштва за пензијско осигурање “Дунав” а.д.о. Београд у “Дунав” Друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд.

Послове у вези са организовањем и управљањем Фондом врши Друштво, сходно одредбама Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима.

Фонд је основан и ради по Закону о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима (“Службени гласник РС”, бр. 85/2005 и 31/2011) и одлукама из области послова надзора Друштва за управљање добровољним пензијским фондовима.

У смислу одредби Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима (у даљем тексту: “Закон”) фонд је институција колективног инвестирања у оквиру које се прикупља и улаже пензијски допринос у различите врсте имовине са циљем остварења прихода и смањења ризика улагања. Фонд се организује ради прикупљања новчаних средстава уплатом пензијског доприноса од стране обвезника уплате и улагања тих средстава са циљем повећања вредности имовине Фонда уз уважавање пензионих планова и политика утврђених Проспектом и Статутом Фонда.

Фонд јесте фонд посебне врсте, односно засебна имовина, без својства правног лица и није обвезник пореза на добит нити пореза на додатну вредност.

Кастоди банка (банка старалац) – Кастоди банка Фонда је ОТП банка Србија а.д. Београд (у даљем тексту: Банка), број рачуна је 325-9500500004471-72. Кастоди банка обавља кастоди услуге према Закону. Кастоди банка је дужна да изврши налоге Фонда, осим ако они нису у супротности са Законом и Проспектом фонда.

Кастоди банка, по налогу Друштва, обавља следеће кастоди услуге:

- 1) у Централном регистру хартија од вредности отвара и води рачуне хартија од вредности који чине имовину добровољног пензијског фонда у своје име, а за рачун чланова добровољног пензијског фонда (збирни кастоди рачун);
- 2) у посебном регистру Банке отвара и води рачуне хартија од вредности који чине имовину Фонда;
- 3) отвара новчани рачун Фонда, на који ће се прикупљати пензијски доприноси;
- 4) отвара и води динарске, односно девизне рачуне, чија средства чине имовину Фонда у посебном регистру Банке;
- 5) врши пренос новчаних средстава која чине имовину Фонда у новчане депозите;
- 6) врши исплате акумулираних средстава за сваког члана Фонда;
- 7) извршава налоге Друштва за куповину и продају имовине, уколико они нису у супротности са Законом и Проспектом Фонда;
- 8) контролише, потврђује и свакодневно извештава Народну банку Србије о нето вредности имовине Фонда и вредности инвестиционе јединице, обрачунатих од стране Друштва;
- 9) контролише принос Фонда, обрачунат од стране Друштва; и
- 10) обавештава Народну банку Србије о уоченим неправилностима у пословању Друштва, одмах након што уочи такве неправилности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Начин и избор прикупљања средстава

Пензијске доприносе за рачун члана Фонда може да уплаћује домаће и страном правно и физичко лице, које може бити послодавац, члан Фонда или треће лице. Уплатилац доприноса одређује висину пензијског доприноса, као и динамику уплата. Висина пензијског доприноса може да се мења, али не испод минималног износа од 1,000 динара.

Пензијски допринос може се уплаћивати искључиво безготовински и то: путем налога за уплату, обуставом од зараде, трајним налогом, односно путем налога за пренос.

Уплаћени пензијски доприноси, као и средства која су пренета из другог фонда, додају се на стање на индивидуалном рачуну члана Фонда, а број инвестиционих јединица по тој трансакцији израчунава се као децимални број (са пет децимала) добијен дељењем износа трансакције са вредношћу инвестиционе јединице која је обрачуната на дан када су уплаћени доприноси приспели на рачун Фонда.

Чланови Фонда

На дан 31. децембра 2021. године Фонд има укупно 90.811 индивидуалних чланова (31. децембар 2020. године: 89.014 чланова), односно 107.829 чланова по уговору (31. децембар 2020. године: 104.011 чланова). Члан Фонда може бити домаће и страном физичко лице. Исто лице може бити члан једног или више добровољних пензијских фондова, које организује и којим управља Друштво и друга друштва. Члан Фонда се постаје закључењем уговора о чланству непосредно или закључењем уговора посредно преко организатора пензијског плана, у складу са Законом. Уговор о чланству се закључује посебно за сваки добровољни пензијски фонд, коме члан приступа и њиме се утврђује обвезник уплате пензијских доприноса, начин обавештавања чланова фонда и друга питања у складу са Законом.

<u>Структура чланова</u>	<u>31. децембар 2021.</u>	<u>31. децембар 2020.</u>
Индивидуални уговори	57.959	57.155
Чланови по уговору о пензијском плану	49.870	46.856
Укупно	107.829	104.011

Од укупног броја индивидуалних уговора 21.662 су физичка лица која сама уплаћују допринос (2020. година: 21.113), а 36.297 су лица за које уплату врши обвезник уплате (2020. година: 36.042).

Члан Фонда или обвезник уплате дужан је да, у складу са уговором о чланству, уплати пензијски допринос у Фонд на новчани рачун Фонда, који се води код кастоди банке, са којом Друштво има закључен Уговор о обављању кастоди услуга. Уплаћени доприноси се конвертују у инвестиционе јединице. Уколико обвезник уплате, односно члан Фонда, престане да уплаћује допринос, тај члан Фонда и даље задржава својство члана Фонда. Евиденцију о уплатама пензијског доприноса и програмираним исплатама, као и податке који се односе на име и презиме члана Фонда и број инвестиционих јединица у својини члана Фонда, Друштво води на индивидуалним рачунима чланова Фонда.

Члан Фонда има следећа права:

- 1) право на избор висине пензијског доприноса и динамике уплата,
- 2) право повлачења и располагања акумулираним средствима,
- 3) власничко право,
- 4) права у случају престанка уплата пензијских доприноса,
- 5) право на промену фонда,
- 6) право на заштиту средстава на индивидуалном рачуну,
- 7) право на информисаност,
- 8) право на приговор,
- 9) право на сразмерни део приноса од улагања, и
- 10) право на сразмерни део имовине у случају распуштања Фонда.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Порески третман Фонда

Добровољни пензијски фонд није правно лице, па самим тим није обвезник пореза на добит нити пореза на додатну вредност. Законом о порезу на доходак грађана изузете су од обавезе пореза на капиталне добитке инвестиционе јединице добровољних пензијских фондова.

Уплате пензијских доприноса од стране послодавца до износа од 6,062 динара по запосленом ослобођене су плаћања пореза на доходак грађана, као и доприноса за обавезно социјално осигурање. Уплате пензијских доприноса до 6,062 динара које се обустављају и плаћају из зараде запосленог путем административне забране ослобођене су плаћања пореза на доходак грађана.

Инвестициона политика

Инвестиционом политиком обезбеђено је спровођење начела улагања имовине Фонда. Дунав добровољни пензијски фонд је балансиран фонд отвореног типа, који је претежно оријентисан на улагање у дужничке хартије од вредности. Инвестициони профил Фонда представља комбинацију стабилног приноса и капиталног раста, уз преузимање умереног нивоа ризика и очување сигурности акумулираних средстава.

Алокација портфолија и ребаланс

Стратешка инвестициона алокација подразумева да просечан однос између инвестиционих инструмената који носе одговарајући каматни принос и акција у структури портфолиа буде 80% према 20%.

У циљу очувања имовине фонда и остваривања оптималног приноса, тактичком алокацијом је могуће повећање удела портфолиа акција до максималног износа од 30% укупне имовине фонда, односно повећање портфолиа хартија од вредности које носе одговарајући каматни принос до максималног износа од 100% укупне имовине фонда.

У наредној табели су приказани дугорочни инвестициони таргети и стратешки распони за поједине инструменте, процентуално у односу на укупну имовину фонда:

Р.Б.	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	ТАРГЕТ	MIN	MAX
1	Дужничке хартије од вредности које издају Народна банка Србије, Република Србија, стране државе и међународне финансијске институције, као и дужничке хартије од вредности које издају правна лица уз гаранцију Републике Србије	65%	40%	90%
2	Новчани депозити у банкама са седиштем у Републици Србији	1%	0%	15%
3	Инвестиционе јединице отворених инвестиционих фондова којима управљају друштва за управљање инвестиционим фондовима са седиштем у Републици Србији	3%	0%	5%
4	Дужничке хартије од вредности правних лица са седиштем у Републици Србији, и у државама чланицама Европске уније, односно Организације за економску сарадњу и развој (ОЕЦД)	4%	0%	12%
5	Непокретности на територији Републике Србије	2%	0%	5%
6	Акције правних лица са седиштем у Републици Србији и страних правних лица које су листиране и којима се тргује на берзанским тржиштима држава чланица ЕУ, односно ОЕЦД	20%	0%	30%
7	Трансакциони рачуни у кастоди банци	5%	-	-

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

---

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Дугорочни инвестициони циљ је да структура портфолиа фонда буде у складу са постављеним таргетима улагања. Друштво ће континуирано пратити одступање тренутне структуре улагања у односу на дугорочне инвестиционе таргете и периодично, на кварталном нивоу вршити ребалансирање портфолиа.

Ребалансирање портфолиа подразумева усклађивање портфолиа са таргетима стратешке односно тактичке алокације. Тактичка алокација портфолиа се дефинише на почетку сваког тромесечја кроз Инвестициони програм.. У случају прекорачења лимита стратешких распона Друштво ће у најкраћем року приступити ребалансирању портфолиа.

Услови за повлачење средстава из Фонда

Право члана Фонда на повлачење и располагање акумулираним средствима стиче се са навршених 58 година живота. Чланови који су то постали пре 17. маја 2011. године право на повлачење и располагање средствима стичу са навршене 53 године живота.

Право на повлачење и располагање акумулираним средствима може се остварити и пре навршених 58, односно 53 године живота, у случају трајне неспособности за рад према налазу органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, у складу са Законом и општим актима Друштва.

У случају смрти члана Фонда, средства са његовог рачуна преносе се на лице које је он претходно одредио, а уколико то није учинио или лице није познато, примењује се Закон који регулише наслеђивање.

Члан Фонда има право да средства акумулирана на индивидуалном рачуну делимично, односно у потпуности пренесе из једног пензијског фонда у други фонд, односно фондове.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту “Закон”, објављен у “Службеном гласнику РС”, бр. 73/2019 и 44/2021 - др. закон), као и у складу са осталом применљивом подзаконском регулативом.

За признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима Друштво је, као велико правно лице, у обавези да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања (“МСФИ”), који у смислу Закона о рачуноводству, подразумевају следеће: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (“Оквир”), Међународне рачуноводствене стандарде (“МРС”), Међународне стандарде финансијског извештавања (“МСФИ”) и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда (“IFRIC”), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрене од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“Одбор”), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија (“Министарство”).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (Наставак)

Превод МСФИ који утврђује и објављује Министарство чине основи текстови МРС, односно МСФИ, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати и који не укључује основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски и објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни део стандарда, односно тумачења.

На ове финансијске извештаје је примењен превод МСФИ утврђен Решењем Министра финансија Републике Србије о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања бр. 401-00-4980/2019-16 од 21. новембра 2019. године (“Службени гласник РС”, бр. 92/2019). Наведени превод МСФИ укључује све измењене и нове МРС, МСФИ и тумачења који су ступили на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године и раније, односно који се примењују од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2018. године.

Решењем Министарства финансија и привреде број 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године утврђен је превод Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ), које чине Концептуални оквир за финансијско извештавање, основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), основни текстови МСФИ издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни део стандарда, односно тумачења. Преведени МСФИ утврђени наведеним решењем почеће да се примењују од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године, док се исти могу применити на добровољној основи и приликом састављања финансијских извештаја на дан 31. децембра 2020. године (уз обелодањивање одговарајућих информација у Напоменама уз финансијске извештаје). Друштво се није одлучило за добровољну примену наведеног превода МСФИ у овим финансијским извештајима за 2020. годину. Друштво тренутно ради на процени утицаја који ће имати примена нових преведених МСФИ и на датум одобравања ових финансијских извештаја још не располаже процењеним потенцијалним ефектима који нови МСФИ могу имати на финансијске извештаје Друштва у периоду њихове почетне примене.

Осим наведеног, поједина законска и подзаконска регулатива у Републици Србији дефинише одређене рачуноводствене поступке, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Фонд је приложене финансијске извештаје саставио у складу са захтевима Одлуке о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за добровољне пензијске фондове (“Службени гласник РС”, бр. 93/2020) и формату прописаном Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја за добровољне пензијске фондове (“Службени гласник РС”, бр. 93/2020), која одступа од формата дефинисаног у МРС 1 (ревидиран) – “Приказивање финансијских извештаја” и МРС 7 – “Извештај о токовима готовине”.
- Одређеним подзаконским актима који су на снази у текућем периоду захтева се признавање, вредновање и класификација средстава, обавеза и капитала, као и прихода и расхода која одступа од захтева преведених и усвојених МСФИ и МРС.

С обзором на све напред наведено и на то да поједина законска регулатива прописује рачуноводствене поступке који у појединим случајевима одступају од захтева МСФИ као и то да је Законом о рачуноводством динар утврђен као званична валута извештавања, рачуноводствени прописи Републике Србије могу одступати од захтева МСФИ што може имати утицај на приложене финансијске извештаје. Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ на начин како је то дефинисано одредбама МРС 1 “Презентација финансијских извештаја”

Приликом састављања ових финансијских извештаја, Фонд није применио МСФИ и МРС који у својим одредбама дозвољавају ранију примену.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (Наставак)

Финансијски извештаји су припремљени у складу са начелом сталности пословања које подразумева да ће Друштво наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

Фонд је у састављању ових финансијских извештаја примењивао рачуноводствене политике образложене у Напомени 3.

Рачуноводствене политике и процене коришћене приликом састављања ових финансијских извештаја су конзистентне са рачуноводственим политикама и проценама примењеним у састављању годишњих финансијских извештаја Фонда за 2020. годину.

У складу са Законом о рачуноводству, финансијски извештаји Фонда су исказани у хиљадама динара. Динар (РСД) представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Ови финансијски извештаји одобрени су од стране Извршног директора Друштва за управљање Фондом дана 21. јануара 2022. године, док ће накнадно бити усвојени заједно са извештајем независног ревизора од стране Надзорног одбора и Скупштине Друштва за управљање.

2.2. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају финансијски извештаји на дан и за годину завршену на дан 31. децембра 2020. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Пословне промене у иностраној валути

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу Народне банке Србије, који је важио на дан пословне промене.

Монетарне позиције исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунате су у динаре према средњем курсу Народне банке Србије који је важио на тај дан.

Немонетарне позиције прерачунате су у динаре према средњем курсу валуте који је важио на дан пословне промене.

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути и приликом пословних трансакција у иностраној валути, исказане су у билансу успеха Фонда као приходи, односно расходи периода у оквиру позиције позитивне, односно негативне курсне разлике.

Званични курсеви значајнијих страних валута су:

	31. децембар 2021.	У РСД 31. децембар 2020.
ЕУР	117,5821	117,5802
УСД	103,9262	95,6637

3.2. Приходи и расходи Фонда

Приходе Фонда чине добици од продаје хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова, добици од усклађивања вредности хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова, позитивне курсне разлике, приходи од камата, дивиденди, и други приходи.

Расходе Фонда чине губици од продаје хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова, губици од усклађивања вредности хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова, негативне курсне разлике, трошкови накнада Друштву за управљање Фондом, , расходи у вези са куповином, продајом и преносом хартија од вредности, и други расходи.

(а) Добици и губици од продаје хартија од вредности

Добици и губици од продаје хартија од вредности представљају реализоване добитке или губитке који настају при продаји хартија од вредности и признају се као приходи или расходи периода у којем настају.

Добитак настаје у случају када се при продаји хартија од вредности, оствари већа цена од књиговодствене вредности хартија којима се тргује и једнака је позитивној разлици између продајне и књиговодствене цене. Губитак настаје у случају када се при продаји хартија од вредности, оствари мања цена од књиговодствене вредности хартија којима се тргује и једнак је негативној разлици између продајне и књиговодствене цене.

(б) Добици/губици од усклађивања вредности хартија од вредности

Улагања у хартије од вредности којима се тргује представљају финансијска средства и вреднују се по тржишној (фер) вредности. Ова средства се књиже по набавној вредности, а свакодневно се врши усклађивање по тржишној (фер) вредности. Одступања која се том приликом јаве у односу на књиговодствену вредност, исказују се као добици/губици од усклађивања вредности хартија од вредности.

Добици се јављају као последица усклађивања ниже књиговодствене вредности хартија од вредности са вишом тржишном (фер) вредношћу тих хартија, а губици као последица усклађивања више књиговодствене вредности хартија од вредности са нижом тржишном (фер) вредношћу тих хартија.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

---

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.2. Приходи и расходи Фонда (Наставак)

(в) Приходи од камата и дивиденди

Приходи од камата представљају приходе које Фонд оствари по основу улагања у дужничке хартије од вредности, пласирања средстава у депозите и средства по виђењу на текућим рачунима код кастоди банке (Напомена 7).

Приходи од камата се исказују у тренутку обрачуна у складу са начелом узрочности прихода и расхода. Обрачун и евидентирање прихода од камате, односно потраживања Фонда по основу камата, врши се на дневном нивоу.

Приходи од дивиденди се признају у билансу успеха периода када се утврди право Фонда да прими дивиденду.

(г) Трошкови накнада Друштву

Друштву за управљање Фондом се плаћа накнада за управљање добровољним пензијским Фондом. Ова накнада представља накнаду за услуге Друштва за управљање Фондом и обрачунава се на вредност нето имовине Фонда у проценту од 1.25% годишње. Накнада се обрачунава свакодневно, а наплаћује месечно (Напомена 9).

3.3. Хартије од вредности

Хартије од вредности представљају преносиве електронске документе којима се тргује на финансијском тржишту, из којих за законите имаоце произлазе права и обавезе. Упис хартија од вредности врши се у брокерско-дилерском друштву или банци - која је члан Централног регистра, на основу писменог уговора.

Хартије од вредности се укључују на тржиште ако су издате јавном понудом, односно ако је издавалац добио од Комисије решење о укључењу тих хартија на тржиште.

Поштена вредност хартија од вредности које чине имовину Фонда почетно се обрачунава на дан трговања по цени куповине, која не укључује трошкове трговине, продаје и преноса тих хартија.

За дужничке хартије од вредности које издају Република Србија, Народна банка Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе у Републици, као и хартије од вредности које издају и друга правна лица са седиштем у Републици, поштеном вредношћу тих хартија сматра се њихова просечна дневна цена на организованом тржишту пондерисана обимом трговине. Ако се овим хартијама од вредности није трговало на дан вредновања, поштеном вредношћу тих хартија сматра се њихова поштена вредност од претходног дана.

Уколико се поштена вредност хартија од вредности не може утврдити по наведеном начину, обрачунава се на следећи начин:

- за дужничке хартије од вредности – дисконтовањем токова готовине, при чему се у обрачуну као дисконтна стопа користи преовлађујућа тржишна каматна стопа за те хартије од вредности, односно за дужничке хартије од вредности, које имају исти или приближан рок доспећа и исти кредитни рејтинг; и
- за акције – поштеном вредношћу се сматра нижа цена од: књиговодствене вредности акције и последње познате цене акције.

Јединице отворених инвестиционих фондова почетно се обрачунавају на дан куповине тих јединица по цени куповине која не укључује трошкове куповине ових јединица. Фер вредности ових инвестиционих јединица накнадно се обрачунава као њихова последња позната вредност коју је објавили Друштво које управља отвореним инвестиционим фондом.

3.4. Депозити код банака

Депозити код банака представљају орочена средства код банака са седиштем у Републици Србији, при чему се одвојено исказују краткорочни и дугорочни депозити, као и депозити у динарима и валути.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

---

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Поштена вредност новчаних депозита код банака обрачунава се у складу са стањем на њиховом рачуну, укључујући обрачунату а недоспелу камату.

Депозити се иницијално исказују у висини депонованих новчаних средстава, а накнадно се вреднују по амортизованом вредности, која се у билансу успеха признаје као приход од камате по основу депонованих средстава.

3.5. Готовина

Готовина и готовински еквиваленти се изражавају у номиналној вредности у динарима. Износи готовине на рачунима који гласе на страна средства плаћања, исказују се у динарима, према средњем курсу Народне банке Србије који је важио на дан билансирања.

3.6. Потраживања од Друштва за управљање Фондом

Потраживања од Друштва за управљање Фондом обухватају потраживања за трансакционе трошкове куповине, продаје и преноса хартија од вредности које чине имовину Фонда, а односе се на провизију брокера и кастоди банке.

3.7. Обавезе према Друштву за управљање Фондом

Обавезе према Друштву за управљање Фондом обухватају обавезе за накнаду при уплати пензијских доприноса и накнаду за управљање. Обавезе за накнаду при уплати пензијских доприноса евидентирају се код сваке уплате, а за накнаду за управљање свакодневно.

3.8. Друге обавезе из пословања

Друге обавезе из пословања представљају обавезе по основу куповине и продаје хартија од вредности и то: обавезе за нето цену хартија од вредности, провизију брокера, берзе, централног регистра, кастоди банке и друге обавезе. Обавезе се евидентирају са датумом трговања.

3.19. Обавезе по основу чланства

Обавезе по основу чланства обухватају обавезе проистекле из односа са члановима Фонда и представљају обавезе за исплату акумулираних средстава.

3.10. Вредност имовине Фонда

Вредност имовине Фонда чини збир вредности хартија од вредности из портфолија Фонда, инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова у које је уложена имовина Фонда, непокретности у власништву Фонда, депозита новчаних средстава Фонда код банака, новчаних средстава Фонда на рачуну код кастоди банке и потраживања Фонда – обрачунатих према поштеној (фер) вредности, која се одређује у складу са Одлуком о процени и обрачунавању тржишне и нето вредности имовине добровољног пензијског фонда.

Обрачун вредности имовине Фонда се врши сваког дана. Дан вредновања имовине Фонда (т) јесте дан који претходи дану обрачуна вредности нето имовине Фонда (т+1). Нето вредност имовине Фонда једнака је разлици вредности имовине Фонда и обавеза Фонда на исти дан, односно производу броја инвестиционих јединица чланова Фонда и вредности инвестиционе јединице.

Вредност имовине Фонда која је исказана у иностраној валути прерачунава се у динарску противвредност, по средњем курсу Народне банке Србије на дан обрачуна.

3.11. Инвестициона јединица

Инвестициона јединица је сразмерни обрачунски удео у укупној нето имовини добровољног пензијског фонда. Јединствена почетна вредност инвестиционе јединице за све фондове утврђена је у износу од 1.000,00 динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

---

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА

Полазни основ за концепирање инвестиционе политике добровољног пензијског фонда “Дунав” је Одлука Народне банке Србије о ближим условима и максималним висинама улагања имовине добровољног пензијског фонда, као и начину улагања те имовине у иностранству.

Осим тога, строго се води рачуна и о политици управљања ризицима на коју ћемо се посебно осврнути анализирајући сваки од ризика са којима је Фонд потенцијално суочен.

Друштво је мерење и управљање ризицима Фонда уредило са неколико процедура:

- процедура за управљање тржишним ризиком;
- процедура за управљање кредитним ризиком; и
- процедура за праћење ликвидности трговања акцијама листираним на Београдској берзи.

Израчунавање тржишног ризика укупног портфолија, као и појединих класа активе у оквиру портфолија се врши путем VaR (*Value at Risk* – вредност имовине под ризиком) показатеља. Квантитативна ризичност фонда, мерена VaR-ом, израчунава се као вероватноћа губитка који у одређеном временском периоду и са дефинисаним нивоом поверења неће бити премашен.

Узимајући у обзир инвестиционе циљеве и временски хоризонт улагања, континуирано управљање тржишним ризиком има за циљ смањивање ризика целокупног портфолија. VaR се израчунава свакодневно, уз примену интервала поверења од 99%. У складу са таргетираном структуром портфолија Фонда, вредност VaR-а се дефинише на максималном дневном нивоу од 2% укупне вредности имовине.

Друштво прати ниво кредитног ризика за све дужничке хартије од вредности чији су емитенти правна домаћа и страна лица. Израчунавање и управљање кредитним ризиком врши се у складу са интерном процедуром за управљање кредитним ризиком.

Друштво прати ниво ризика ликвидности за целокупан портфолио. У циљу правовременог измирења обавеза, као и адекватног вредновања имовине Фонда, Друштво дефинише да у структури имовине Фонда мора бити најмање 20% инструмената који се могу ликвидирати у року од 30 дана, по ценама које су блиске тренутним тржишним условима.

Ризик ликвидности – представља ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат услед немогућности испуњавања доспелих обавеза пословања.

Под ризиком ликвидности подразумевају се и потешкоће прикупљања средстава, као и немогућност брзе реализације имовине (финансијске и нефинансијске) у вредности која је приближна њиховој поштеној вредности. Поштена вредност се обрачунава у складу са параметрима утврђеним од стране Народне банке Србије.

У циљу избегавања и најмање могућности угрожавања ликвидности Фонда, Друштво је у обавези да се стара да на новчаним рачунима Фонда, који се воде код кастоди банке, слободна средства буду у складу са инвестиционом политиком, а да обезбеде неометано измирење доспелих обавеза.

Управљање портфолијом акција листираних на Београдској берзи регулисано је посебном процедуром. Основни циљ ове процедуре је дефинисање строгих критеријума ликвидности које компаније морају испуњавати да би биле у инвестиционом фокусу Фонда, као и могућност да Фонд у случају потребе може без проблема редуковати или у потпуности ликвидирати неку трговачку позицију.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Ризик ликвидности (Наставак)

У ниже наведеним табелама приказана је анализа ризика ликвидности средстава и обавезе Фонда груписана по позицијама у складу са роковима доспећа, заснована на дисконтованим новчаним токовима:

31. децембар 2021. године	У хиљадама динара				
	До 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Имовина					
Готовина	666.155	-	-	-	666.155
Потраживања од друштва за управљање фондом	11	-	-	-	11
Друга потраживања	2.746	-	-	-	2.746
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	-	-	13.519.527	241.474	13.761.001
Отворени инвестициони фонд	1	-	-	-	1
Акције	4.495.881	-	-	-	4.495.881
Депозити код банака	550.000	-	-	-	550.000
Укупно имовина	5.714.794	-	13.519.527	241.474	19.475.795
Обавезе и нето имовина					
Обавезе према друштву за управљање фондом	23.768	-	-	-	23.768
Друге обавезе	7	-	-	-	7
Нето имовина - чланови са 53 године	6.002.345	762.187	3.920.636	8.766.852	19.452.020
Укупно обавезе и нето имовина	6.026.120	762.187	3.920.636	8.766.852	19.475.795
Нето рочна неусклађеност - 31. децембар 2021. године	(311.326)	(762.187)	9.598.891	(8.525.378)	-

31. децембар 2020. године	У хиљадама динара				
	До 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Имовина					
Готовина	772.044	-	-	-	772.044
Потраживања од друштва за управљање фондом	404	-	-	-	404
Друга потраживања	421	-	-	-	421
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	-	-	10.979.469	1.881.454	12.860.923
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.232	-	-	-	734.232
Отворени инвестициони фонд	201.581	-	-	-	201.581
Акције	3.690.603	-	-	-	3.690.603
Депозити код банака	250.000	-	-	-	250.000
Укупно имовина	5.649.285	-	10.979.469	1.881.454	18.510.208
Обавезе и нето имовина					
Обавезе према друштву за управљање фондом	22.114	-	-	-	22.114
Друге обавезе	28.816	-	-	-	28.816
Нето имовина - чланови са 53 године	5.441.868	633.082	3.652.154	8.732.174	18.459.278
Укупно обавезе и нето имовина	5.492.798	633.082	3.652.154	8.732.174	18.510.208
Нето рочна неусклађеност - 31. децембар 2020. године	156.487	(633.082)	7.327.315	(6.850.720)	-

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Ризик ликвидности (Наставак)

Просечна рочност имовине с преосталим роком доспећа до три месеца је приказана као што следи:

	У хиљадама динара Износ на дан 31. децембра 2021.	Просечна рочност (у данима)
Имовина:		
Готовина	666.155	По виђењу
Потраживања од друштва за управљање фондом	11	до 30 дана
Друга потраживања	2.746	до 30 дана
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	-	до 30 дана
Отворени инвестициони фонд	1	до 30 дана
Акције	4.495.881	до 30 дана
Депозити код банака	550.000	до 30 дана
Укупно	5.714.794	

	У хиљадама динара Износ на дан 31. децембра 2020.	Просечна рочност (у данима)
Имовина:		
Готовина	772.044	По виђењу
Потраживања од друштва за управљање фондом	404	до 30 дана
Друга потраживања	421	до 30 дана
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	-	до 30 дана
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.232	до 30 дана
Отворени инвестициони фонд	201.581	до 30 дана
Акције	3.690.603	до 30 дана
Депозити код банака	250.000	до 30 дана
Укупно	5.649.285	

Тржишни ризик

Представља вероватноћу настанка негативних ефеката на вредност имовине фонда због промена на финансијском тржишту и обухвата следеће ризике: ризик промене каматних стопа, ризик промене цена хартија од вредности, и валутни ризик.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Ризик од промене каматних стопа – Фонд може бити изложен ризику од промене каматних стопа у случају да је принос финансијских инструмената у портфолију везан за променљиву каматну стопу. Фонд је изложен и ризику због промене референтних каматних стопа на тржишту, а последица таквих околности је могућност да се средства у будућности инвестирају уз ниже стопе приноса. Због осетљивости дела имовине Фонда на промену каматне стопе, прате се макро и микро показатељи (кретање инфлације, референтне каматне стопе, кредитни рејтинг земље, активности на међубанкарском девизном тржишту, анализа привредних сектора, остварени резултати и планови пословања индивидуалних емитената, итд). Након детаљне анализе, дефинише се и рочна структура инструмената које ће Фонд држати у портфолију.

Структура укупног портфолија Фонда према изложености каматном ризику може се представити као што следи:

Имовина	У хиљадама динара			
	Променљива каматна стопа	Фиксна каматна стопа	Некаматоносна актива	Укупно
31. децембар 2021. године				
Готовина	666.155	-	-	666.155
Потраживања од друштва за управљање фондом	-	-	11	11
Друга потраживања	-	-	2.746	2.746
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	13.761.001	-	-	13.761.001
Отворени инвестициони фонд	-	-	1	1
Акције	-	-	4.495.881	4.495.881
Депозити код банака	-	550.000	-	550.000
Укупно – 31. децембар 2021. године	14.427.156	550.000	4.498.639	19.475.795
31. децембар 2020. године				
Готовина	772.044	-	-	772.044
Потраживања од друштва за управљање фондом	-	-	404	404
Друга потраживања	-	-	421	421
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	12.860.923	-	-	12.860.923
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.232	-	-	734.232
Отворени инвестициони фонд	-	-	201.581	201.581
Акције	-	-	3.690.603	3.690.603
Депозити код банака	-	250.000	-	250.000
Укупно – 31. децембар 2020. године	14.367.199	250.000	3.893.009	18.510.208

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Ризик промене цена хартија од вредности - ризик се огледа у могућности промене цена финансијских инструмената који се налазе у портфолију Фонда. Диверсификацијом, односно улагањем имовине у различите инструменте, утиче се на оптимизацију приноса портфолија и смањивање ризика од промене цена појединих хартија од вредности.

У следећој табели приказана је изложеност по врстама позиција у портфељу:

На дан 31. децембар 2021. године	Износ у хиљадама динара	У % од нето имовине
Хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака	13.761.001	75,37%
Отворени инвестициони фондови	1	0%
Акције	4.495.881	24,63%
Имовина изложена ризику промене цене ХоВ	18.256.883	100,00%

На дан 31. децембар 2020. године	Износ у хиљадама динара	У % од нето имовине
Хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака	12.860.923	73,54%
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.232	4,20%
Отворени инвестициони фондови	201.581	1,15%
Акције	3.690.603	21,11%
Имовина изложена ризику промене цене ХоВ	17.487.339	100,00%

У наредној табели је приказана просечна тржишна вредност акција из портфолија Фонда и распон колебања њихових цена у периоду 1. јануар - 31. децембар 2021. и 2020. године године:

У хиљадама динара	Цена по једној ХОВ у динарима			
	Укупна тржишна вредност на дан 31. децембра 2021.	Просечна	Минимална	Максимална
Акције				
Аеродром Никола Тесла а.д. Београд	955.666	1.040,68	906,00	1.160,90
Комерцијална банка а.д. Београд	1.904.830	3.607,05	2.910,00	4.451,00
НИС а.д. Нови Сад	1.635.385	615,13	590,05	649,82
Укупно	4.495.881			

У хиљадама динара	Цена по једној ХОВ у динарима			
	Укупна тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.	Просечна	Минимална	Максимална
Акције				
Аеродром Никола Тесла а.д. Београд	858.171	929,41	712,17	1.072,89
Галеника Фитофармација а.д. Београд	70.270	2.598,25	2.400,00	3.029,99
Комерцијална банка а.д. Београд	1.166.741	2.702,96	2.150,00	3.380,00
НИС а.д. Нови Сад	1.595.421	602,02	498,36	758,99
Укупно	3.690.603			

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Валутни ризици – Фонд може да инвестира средства у финансијске инструменте који су деноминирани у иностраној валути. С обзиром на то да се целокупна имовина Фонда исказује у домаћој валути, валутни ризик је присутан и односи се на промену девизног курса током периода, у ком се у портфолију налазе хартије емитоване у иностраној валути.

У складу са тим, постоји низ мера које се примењују како би се овај ризик смањило (праћење историјског кретања девизног курса, праћење активности на међубанкарском девизном тржишту, анализа кретања референтних каматних стопа, примена фундаменталне и техничке анализе). Изложеност Фонда девизном ризику, односно валутном ризику приказана је у наредној табели.

31. децембар 2021. године	У хиљадама динара			
	ЕУР	УСД	РСД	Укупно
Имовина				
Готовина	385.831	-	280.324	666.155
Потраживања од друштва за управљање фондом	-	-	11	11
Друга потраживања	-	-	2.746	2.746
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	241.474	-	13.519.527	13.761.001
Отворени инвестициони фонд	-	-	1	1
Акције	-	-	4.495.881	4.495.881
Депозити код банака	-	-	550.000	550.000
Укупно имовина	627.305	-	18.848.490	19.475.795
Обавезе и нето имовина				
Обавезе према друштву за управљање фондом	-	-	23.768	23.768
Друге обавезе	-	-	7	7
Нето имовина	-	-	19.452.020	19.452.020
Укупно обавезе и нето имовина	-	-	19.475.795	19.475.795
Нето девизна позиција - 31. децембар 2021. године	627.305	-	(627.305)	-
31. децембар 2020. године				
Имовина				
Готовина	254.496	-	517.548	772.044
Потраживања од друштва за управљање фондом	-	-	404	404
Друга потраживања	-	-	421	421
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	362.522	-	12.498.401	12.860.923
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	-	-	734.232	734.232
Отворени инвестициони фонд	-	-	201.581	201.581
Акције	-	-	3.690.603	3.690.603
Депозити код банака	-	-	250.000	250.000
Укупно имовина	617.018	-	17.893.190	18.510.208
Обавезе и нето имовина				
Обавезе према друштву за управљање фондом	-	-	22.114	22.114
Друге обавезе	-	-	28.816	28.816
Нето имовина	-	-	18.459.278	18.459.278
Укупно обавезе и нето имовина	-	-	18.510.208	18.510.208
Нето девизна позиција - 31. децембар 2020. године	617.018	-	(617.018)	-

	ЕУР/УСД	РСД	Укупно	Утицај промене курса
Нето девизна позиција на дан 31.12.2021	627.305	627.305	-	-
Раст девизног курса +10%	690.035	617.018	62.730	62.730
Пад девизног курса -10%	564.575	564.575	(62.730)	(62.730)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Кредитни ризик

Имовина Фонда се улаже са циљем повећања укупног приноса у корист чланова Фонда, при чему Друштво увек настоји да се у структури портфолија Фонда налазе хартије од вредности издавалаца са високим кредитним рејтингом, које се разликују према врсти и издаваоцима, као и према другим обележјима које је могуће брзо и ефикасно купити и продати по релативно уједначеној и стабилној цени.

Друштво редовно прати дешавања на финансијским тржиштима на којима се тргује хартијама од вредности из којих се састоји имовина Фонда и врши селекцију издавалаца тих инструмената према степену ризика улагања и очекиваним стопама приноса, према подацима који се прате у временском периоду од најмање три претходне године, на основу пројекција пословања у наредном периоду. У том смислу, Друштво имовину Фонда улаже пре свега у ликвидније и стабилније финансијске инструменте, са умереним стопама приноса, као што су државни инструменти.

Приликом доношења одлуке о инвестирању средстава у одређени инструмент, Друштво прво анализира да ли су испуњени сви квалитативни и квантитативни критеријуми постављени од стране регулаторног тела, Народне банке Србије. Уколико су наведени критеријуми испуњени, као и интерно дефинисане процедуре за управљање кредитним ризиком, доноси се одговарајућа инвестициона одлука.

У периоду пласмана, Друштво анализира и прати све информације и догађаје који се могу сматрати релевантним за посматраног издаваоца и поново процењује подобност његовог финансијског стања и на основу тога предузима одговарајуће кораке.

Максимална могућа изложеност кредитном ризику на дан **31. децембра 2021. године** је приказана у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	Износ	У %
Готовина	666.155	3,42%
Потраживања	2.757	0,01%
Обвезнице динарске РС	13.519.527	69,41%
Обвезнице валутне РС	241.474	1,24%
Отворени инвестициони фондови	1	0,00%
Акције	4.495.881	23,08%
Депозити код банака	550.000	2,84%
Укупна имовина Фонда	19.475.795	100,00%

Максимална могућа изложеност кредитном ризику на дан **31. децембра 2020. године** је приказана у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	Износ	У %
Готовина	772.044	4,17%
Потраживања	825	0,00%
Обвезнице динарске РС	12.498.401	67,52%
Обвезнице валутне РС	362.522	1,96%
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.232	3,97%
Отворени инвестициони фондови	201.581	1,09%
Акције	3.690.603	19,94%
Депозити код банака	250.000	1,35%
Укупна имовина Фонда	18.510.208	100,00%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Оперативни ризик

Оперативни ризик представља вероватноћу настанка негативних ефеката на пословни и финансијски положај Друштва, односно Фонда и то због пропуста у раду запослених, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационом системом и другим системима, као и услед непредвидивих екстерних догађаја.

Спољне оперативне ризике Друштво ће смањити тако што ће, као своје пословне партнере, бирати реномиране домаће и стране банке, брокерско дилерска друштва, финансијске институције и друга предузећа, која су већ позиционирана на тржишту и у свом пословању успешна и професионална.

У циљу смањења унутрашњих оперативних ризика, Друштво је донело процедуре које регулишу све сегменте пословања, као и поступке интерне контроле који одговарају природи, сложености и ризичности послова Друштва. Друштво је обезбедило информациони систем чију основу представља апликативно решење процеса пословања у области пензијских фондова.

Ризик усклађености пословања са прописима

Ризик усклађености пословања са прописима представља вероватноћу настанка негативних ефеката на положај Друштва услед непридржавања прописа, а нарочито прописа којима је уређена висина капитала Друштва за управљање добровољним пензијским фондом, односно спречавање прања новца.

Усаглашеност структуре улагања Фонда са критеријумима утврђеним одлуком Народне банке Србије

Структура портфолија на дан **31. децембра 2021. године** приказана је у следећој табели:

	Износ	У хиљадама динара	
		Прописани максимум улагања у %	У%
Готовина	666.155	Без ограничења	3,42%
Потраживања	2.757	Без ограничења	0,01%
Отворени инвестициони фонд	1	До 5%	0,00%
Акције	4.495.881	До 40%	23,08%
Трезорски записи РС	-	Без ограничења	-
Обвезнице динарске РС	13.519.527	Без ограничења	69,41%
Обвезнице валутне РС	241.474	Без ограничења	1,24%
Обвезнице привредних друштава	-	До 50%	-
Депозит	550.000	До 35%	2,84%
Инвестициона некретнина	-	До 5%	-
Укупна имовина Фонда	19.475.795		100,00%

На дан 31. децембра 2021. године структура улагања Фонда је усклађена са законским одредбама, као и са инвестиционом политиком Фонда дефинисаном у Проспекту.

Фер вредност финансијских средстава и обавеза

Тржишна цена, где постоји активно тржиште, најбољи је доказ фер вредности финансијског инструмента. Међутим, тржишне цене нису доступне за низ финансијских средстава и обавеза које Друштво има. Стога, када тржишна цена финансијских инструмената није доступна, фер вредност средстава и обавеза се процењује користећи садашњу вредност или друге технике вредновања засноване на тренутно преовлађујућим тржишним условима. У Републици Србији не постоји активно тржиште куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Фер вредност финансијских средстава и обавеза (наставак)

Тржишна цена, где постоји активно тржиште, најбољи је доказ фер вредности финансијског инструмента. Међутим, тржишне цене нису доступне за низ финансијских средстава и обавеза које Друштво има. Стога, када тржишна цена финансијских инструмената није доступна, фер вредност средстава и обавеза се процењује користећи садашњу вредност или друге технике вредновања засноване на тренутно преовлађујућим тржишним условима. У Републици Србији не постоји активно тржиште куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве.

По мишљењу руководства Друштва, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања. Руководство Друштва сматра да исказана књиговодствена вредност потраживања, након умањења за исправку вредности по основу обезвређења, као и номинална вредност обавеза из пословања, приближно одражава њихову фер вредност.

Фер вредност је цена која би била добијена за продају имовине, или плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања. Фер вредност се одређује применом расположивих тржишних података на дан извештавања и модела вредновања које Друштво користи.

Друштво при одређивању фер вредности користи следећу хијерархију, која одражава значај инпута који се користе при вредновању:

- Ниво 1: Котиране тржишне цене (немодификоване) са активног тржишта за идентичан финансијски инструмент;
- Ниво 2: Модели вредновања који се базирају на коришћењу доступних инпута, осим котираних тржишних цена, директно (тј. као цене) или индиректно (тј. изведени из цена). Ова категорија укључује вредновање инструмената уз коришћење следећих инпута: котиране цене са активног тржишта сличних инструмената; котиране цене за исте или сличне инструменте са тржишта која се не сматрају активним; или друге технике вредновања где су сви значајни инпути директно или индиректно доступни на основу тржишних података;
- Ниво 3: Модел вредновања: Модели вредновања који се базирају на коришћењу недоступних података. Ова категорија укључује све финансијске инструменте где модели вредновања користе инпуте који се не базирају на коришћењу доступних података и недоступни подаци имају значајан утицај на вредновање инструмента. Ова категорија укључује инструменте који се вреднују на бази котираних цена сличних инструмената, где су потребна значајна прилагођавања или претпоставке да би се одразила разлика између инструмената.

31. децембар 2021. године	У хиљадама динара			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака	10.055.078	3.705.923	-	13.761.001
Отворени инвестициони фондови		1	-	1
Акције	4.495.881	-	-	4.495.881
	14.550.959	3.705.924	-	18.256.883
31. децембар 2020. године	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака	8.832.298	4.028.625	-	12.860.923
Дужничке хартије од вредности привредних друштва		734.232	-	734.232
Отворени инвестициони фондови		201.581	-	201.581
Акције	3.690.603	-	-	3.690.603
	12.522.901	4.964.438	-	17.487.339

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Фер вредност финансијских средстава и обавеза (наставак)

Фер вредност појединих финансијских инструмената исказаних по номиналној вредности одговара њиховој књиговодственој вредности. Ови инструменти обухватају готовину и готовинске еквиваленте, потраживања и орочене депозите код банака.

Фер вредност појединих финансијских обавеза исказаних по номиналној вредности одговара њиховој књиговодственој вредности. Ови обавезе обухватају обавезе према друштву за управљање фондом и друге обавезе из пословања.

5. НЕТО (ГУБИЦИ)/ДОБИЦИ ОД ПРОДАЈЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ИНВЕСТИЦИОНИХ ЈЕДИНИЦА ОТВОРЕНИХ ИНВЕСТИЦИОНИХ ФОНДОВА

Нето добици од продаје хартија од вредности у 2021. години износе 12.135 хиљада динара (2020. година: губици у износу од 12.588 хиљада динара) и њихова структура је следећа:

	У хиљадама динара			
	Добици	Губици	Нето (губици) добици 2021.	Нето (губици) добици 2020.
Продаја акција	-	(48)	(48)	854
Продаја обвезница	26.799	(14.623)	12.176	(13.444)
Продаја инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова	7	-	7	2
Укупно	26.806	(14.671)	12.135	(12.588)

Продајом динарских и девизних обвезница и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова на секундарном тржишту остварени су нето добици.

6. НЕТО (ГУБИЦИ)/ДОБИЦИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ИНВЕСТИЦИОНИХ ЈЕДИНИЦА ОТВОРЕНИХ ИНВЕСТИЦИОНИХ ФОНДОВА

Добици од усклађивања вредности хартија од вредности у 2021. години износе 249.864 хиљада динара (2020. година: губици у износу од 751.214 хиљада динара) и њихова структура је следећа:

	У хиљадама динара			
	Добици 2021.	Губици 2021.	Нето (губици) добици 2021.	Нето (губици) добици 2020.
Усклађивање акција - РСД	3.265.889	(2.726.270)	539.619	(183.149)
Усклађивање акција - ЕУР	-	-	-	8.952
Усклађивање обвезница РС - РСД	2.012.538	(2.304.904)	(292.366)	(585.043)
Усклађивање обвезница РС - ЕУР	8.931	(9.921)	(990)	5.798
Усклађивање обвезница привредних друштава	1.849	-	1.849	(683)
Усклађивање инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова	2.160	(408)	1.752	2.911
Укупно	5.291.367	(5.041.503)	249.864	(751.214)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

7. ПРИХОДИ ОД КАМАТА

Укупни приходи од камата у 2021. години износе 533.334 хиљаде динара (2020. година: 922.564 хиљаде динара). Приходи од камата су остварени:

	У хиљадама динара	
	2021.	2020.
Приходи од камата на средства по виђењу	175	1.093
Приходи од камата на државне обвезнице - РСД	520.874	902.656
Приходи од камата на државне обвезнице - ЕУР	7.055	-
Приходи од камата на обвезнице привредних друштава	-	17.746
Приходи од депозита код банака	5.230	1.069
Укупно	533.334	922.564

8. ПРИХОДИ ОД ДИВИДЕНДИ

У 2021. години приходи од дивиденди износе 15.656 хиљада динара (2020. година: 128.814 хиљада динара), које чине следећи емитенти:

- НИС а.д. Нови Сад у износу од 15.656 хиљада динара (укупно 2020. година: 128.814 хиљада динара).

У 2020. години поред прихода од дивиденди емитената Комерцијалне банке а.д. Београд 67.988 хиљада динара и НИС а.д. Нови Сад 60.826 хиљада динара.

Приходи од дивиденди се признају у билансу успеха периода када се утврди право Фонда да прими дивиденду.

Просечна дивидендна стопа	2021.	2020.
Аеродром Никола Тесла а.д. Београд	0,00%	0,00%
НИС а.д. Нови Сад	1,00%	4,51%
Галеника Фитофармација а.д. Београд	-	0,00%
Комерцијална банка а.д.Београд	0,00%	9,82%

9. ТРОШКОВИ НАКНАДА ДРУШТВУ ЗА УПРАВЉАЊЕ

Друштво обрачунава накнаде за управљање Фондом у висини од 1,25% годишње вредности од нето имовине Фонда. Накнада се обрачунава свакодневно, а наплаћује месечно. По овом основу Фонд је имао трошак у износу од 236.515 хиљада динара у 2021. години (2020. година: 223.153 хиљаде динара).

	У хиљадама динара	
	2021.	2020.
Накнада за управљање:		
Накнада за јануар	19.588	19.125
Накнада за фебруар	17.801	17.925
Накнада за март	19.759	18.712
Накнада за април	19.242	17.970
Накнада за мај	19.942	18.655
Накнада за јун	19.369	18.071
Накнада за јул	20.088	18.708
Накнада за август	20.232	18.822
Накнада за септембар	19.643	18.337
Накнада за октобар	20.222	18.948
Накнада за новембар	19.722	18.538
Накнада за децембар	20.907	19.342
Укупно	236.515	223.153

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

10. ТРОШКОВИ У ВЕЗИ СА КУПОВИНОМ, ПРОДАЈОМ И ПРЕНОСОМ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

	У хиљадама динара	
	2021.	2020.
Трошкови у вези са куповином, продајом и преносом хартија од вредности	988	1.854
Укупно	988	1.854

На основу члана 23. став 4. Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима (“Службени гласник РС”, бр. 85/2005 и 31/2011), трошкови који се наплаћују из имовине Фонда, јесу трошкови у вези са куповином, продајом и преносом хартија од вредности у које се улаже имовина Фонда и то трошкови услуга Централног регистра, депоа и клиринга ХОВ, трошкови организатора тржишта и пореске обавезе, као и трошкови текућег одржавања непокретности у које је уложена имовина Фонда.

11. ГОТОВИНА

Фонд на дан 31. децембра 2021. године у својим пословним књигама има исказану готовину у укупном износу 666.155 хиљада динара (31. децембар 2020. године: 772.044 хиљаде динара).

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Текући динарски рачун	280.324	517.548
Девизни рачун за трговање обвезницама - ЕУР	385.831	254.496
Стање на дан	666.155	772.044

12. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА, ДРЖАВА И ЦЕНТРАЛНИХ БАНАКА

Дужничке хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака у износу од 13.761.001 хиљаду динара на дан 31. децембра 2021. године (31. децембар 2020. године: 12.860.923 хиљаде динара) односе се на:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Динарске обвезнице РС	13.519.527	12.498.401
Девизне обвезнице РС - ЕУР	241.474	362.522
Стање на дан	13.761.001	12.860.923

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

12. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА, ДРЖАВА И ЦЕНТРАЛНИХ БАНАКА (Наставак)

На дан 31. децембра 2021. године портфолио дужничких хартија од вредности Фонда чиниле су обвезнице РС, деноминоване у динарима и у еврима.

Тржишна вредност ових обвезница, посматрано према валути у којој су деноминоване, дата је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	Номинална вредност у оригиналној валути	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2021.
Обвезнице РС		
Деноминоване у РСД	11.964.000	13.519.527
Деноминоване у ЕУР	2.000	241.474
Укупно		13.761.001

Рочна структура обвезница РС приказана је према тренутној рочности обвезнице у годинама, односно према њеној рочности посматрано од дана 31. децембра 2021. године до њеног доспећа, као што следи:

	У хиљадама динара	
	Номинална вредност	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2021.
Тренутна рочност РСД обвезница		
1 - 5 год.	11.964.000	13.519.527
Укупно	11.964.000	13.519.527

	У хиљадама динара	
	Номинална вредност у оригиналној валути	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2021.
Тренутна рочност ЕУР обвезница		
5 - 10 година	2.000	241.474
Укупно	2.000	241.474

Преглед обвезница по серијама			У хиљадама динара	
Серија	Валута	Датум доспећа	Номинална вредност у оригиналној валути	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2021.
RSOB1491	РСД	23.10.2024.	2.344.150	2.859.589
RSOB19186	РСД	07.02.2024.	300.000	318.610
RSOB19181	РСД	11.01.2026.	8.366.300	9.328.425
RSOB16142	РСД	21.07.2023.	677.550	726.653
RSOB20190	РСД	30.07.2025.	276.000	286.250
RSOB20194	ЕУР	28.02.2032.	3.000	241.474
Укупно				13.761.001

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

12. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА, ДРЖАВА И ЦЕНТРАЛНИХ БАНАКА (Наставак)

Преглед дужничких хартија од вредности према врсти каматне стопе приказан је у следећој табели:

<u>Врста каматне стопе - РСД</u>	У хиљадама динара	
	Номинална вредност	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2021.
Фиксна	11.964.000	13.519.527
Укупно	11.964.000	13.519.527

<u>Врста каматне стопе - ЕУР</u>	У хиљадама динара	
	Номинална вредност	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2021.
Фиксна	2.000	241.474
Укупно	2.000	241.474

<u>Ефективна каматна стопа - РСД</u>	У хиљадама динара	
	Номинална вредност	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2021.
< 5 % р.а.	8.942.300	9.933.284
>5 % р.а.	3.021.700	3.586.243
Укупно	11.964.000	13.519.527

<u>Ефективна каматна стопа - ЕУР</u>	У хиљадама динара	
	Номинална вредност у оригиналној валути	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2021.
< 5 % р.а.	2.000	241.474
Укупно	2.000	241.474

Кредитни рејтинг Републике Србије у моменту улагања и на дан 31. децембра 2021. године био је следећи:

	<u>Standard and Poor's</u>	<u>Fitch Ratings</u>	<u>Moody's Investors Service</u>
Рејтинг	ББ+ / позитивни Изгледи	ББ+ /стабилни изгледи	Ба2 / позитивни изгледи
Датум	10.12.2021.	03.09.2021.	12.03.2021.
Активност	потврђен рејтинг	потврђен рејтинг	повећан рејтинг

Обвезнице Републике Србије имају најзначајније учешће у нето вредности имовине Фонда на дан 31. децембра 2021. године и то 70,66% (31. децембар 2020. године: 69,48%).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

13. ОТВОРЕНИ ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Инвестиционе јединице КомБанк новчани фонд отвореног инвестиционог фонда	1	201.581
Стање на дан	1	201.581

Приноси отвореног инвестиционог фонда КомБанк новчани фонд:

- Годишња стопа приноса фонда за период 31. децембар 2020. године - 31. децембар 2021. године износи 1,33%.
- Стопа приноса фонда од почетка пословања (5. јул 2013. године - 31. децембар 2021. године) износи 4,34%.
- Стопа приноса фонда за период од пет година (31. децембар 2016. године - 31. децембар 2021. године) износи 2,54%.

14. АКЦИЈЕ

Акције у портфолију Фонда вредноване су на основу тржишне вредности на Београдској берзи и на дан 31. децембра 2021. године износе 4.495.881 хиљаду динара (31. децембар 2020. године: 3.690.603 хиљаде динара).

Структура власничких хартија од вредности приказана је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Акције домаћих правних лица	2.591.051	2.523.862
Акције домаћих банака	1.904.830	1.166.741
Стање на дан	4.495.881	3.690.603

<u>Акције домаћих правних лица</u>	Број акција	Укупно у хиљадама динара	
		Вредност по акцији на дан 31. децембар 2021.	31. децембар 2021.
Емитент:			
Аеродром Никола Тесла а.д. Београд	833.915	1.146,00	955.666
НИС а.д. Нови Сад	2.638.611	619,79	1.635.385
Стање на дан			2.591.051

Акције домаћих банака

Емитент:	Број акција	Вредност по акцији на дан 31. децембар 2021.	Укупно у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Комерцијална банка а.д. Београд	460.560	4.135,90	1.904.830
Стање на дан			1.904.830

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2021. године

15. ДЕПОЗИТИ КОД БАНАКА

Депозити код банака на дан 31. децембар 2021. године износе 550.000 хиљада динара. У 2020. години 250.000 хиљада динара.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Депозити код банака	550.000	250.000
Стање на дан	550.000	250.000

Депозит у износу од 250.000 хиљада динара представља орочени ненаменски динарски депозит орочен код банке Поштанска штедионица а.д. Београд, са роком доспећа од 180 дана и фиксном каматном стопом од 2.1% на годишњем нивоу. Депозит у износу од 300.000 хиљада динара представља орочени ненаменски динарски депозит орочен код банке Уникредит Србија а.д. Београд са роком доспећа од 90 дана и фиксном каматном стопом од 2.25% на годишњем нивоу

16. ОБАВЕЗЕ

16(a) ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДРУШТВУ ЗА УПРАВЉАЊЕ ФОНДОМ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Обавезе за накнаду Друштву за управљање	20.907	19.342
Обавезе за улазне накнаде	2.861	2.772
Стање на дан	23.768	22.114

Обавезе према Друштву за управљање Фондом односе се на накнаду Друштву за управљање и обавезе за улазну накнаду за месец децембар 2021. године. Накнада је плаћена 4. јануара 2022. године.

16(б) ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Обавезе по основу трговања хартијама од вредности	7	28.816
Стање на дан	7	28.816

Обавезе по основу трговања хартијама од вредности, акцијама од 30. децембра 2021. године су салдиране 4. јануара 2022. године.

17. АНАЛИЗА УСПЕШНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ФОНДА И УПРАВЉАЊЕ ФОНДОМ

Нето имовина Фонда је на почетку извештајног периода износила 18.459.278 хиљада динара, а на дан 31. децембра 2021. године износи 19.452.020 хиљада динара, што представља повећање у износу од 992.742 хиљаде динара.

Број инвестиционих јединица на дан 31. децембра 2021. године је износио 6.960.432,69698, а 31. децембра 2020. године 6.808.372,36932, што представља повећање од 152.060,32766 инвестиционих јединица.

17. АНАЛИЗА УСПЕШНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ФОНДА И
УПРАВЉАЊЕ ФОНДОМ (Наставак)

У периоду од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2021. године највећа вредност инвестиционе јединице је била 2.851,01433 динара, што је вредност достигнута на дан 8. децембра 2021. године, а најмања 2.703,70447 динара, што је била вредност дана 19. јануара 2021. године (2020. година: највећа 2.711,42244, динара, а најмања 2.565,72255 динара).

Вредност инвестиционе јединице на дан билансирања је била 2.794,65677 динара, (31. децембар 2020. године: 2.711,26147 динара).

Годишња стопа приноса Фонда за последњих 12 месеци (1. јануар 2021. године - 31. децембар 2021. године) износи 3,08% (2020. година: 0,38%).

Просечна годишња стопа приноса од почетка пословања (2. април 2007. године - 31. децембар 2021. године) износи 7,22%.

Просечна годишња стопа приноса за последњих пет година (1. јануар 2017. године - 31. децембар 2021. године) износи 4,01%.

Успешност инвестирања и управљања Фондом

Принос од оснивања до 31. децембра 2021. године	7,22%
Годишњи принос за период 1. јануар 2021. године - 31. децембар 2021. године	3,08%
Укупан раст вредности инвестиционе јединице до 31. децембра 2021. године	179,47%

Посматрано у односу на претходни дан за период 1. јануар 2021. године - 31. децембар 2021. године:

▪ Просечан	-0,009%
▪ Максималан	1,59%
▪ Минималан	1,54%

У Београду, 25. марта 2022. године

Законски заступник
Друштва за управљање Фондом

Бранислав Трифуновић